

ЗБІРНИК НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРАЦЬ

НАУКОВИЙ ВІСНИК НАЦІОНАЛЬНОГО ЛІСОТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ : збірник науково-технічних праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.15. – 412 с.

Збірник публікує науково-технічні праці співробітників вищих навчальних закладів України, науковців з-за кордону, а також спеціалістів лісового і деревообробного комплексу, присвячених різним аспектам освітянських проблем та наукових досліджень, передового досвіду і впровадження у виробництво здобутих результатів.

Призначений для наукових працівників, аспірантів, інженерів галузі, викладачів вищих навчальних закладів освіти, коледжів і технікумів, студентів старших курсів.

Рекомендовано до друку вченою радою НЛТУ України (протокол № 12 від 27.12.2012 р.). У збірнику розглядаються проблеми лісового та садово-паркового господарства, екології довкілля, технології та устаткування лісовиробничого комплексу, економіки, планування та управління промислового виробництва, інформаційних технологій галузі, а також освітянські проблеми вищої школи.

Головний редактор: *д.е.н., професор Ю.Ю. Туниця – академік НАН України*

Заступник головного редактора: *д.т.н., професор Ю.І. Грицюк*

Редакційна колегія:

<i>д.б.н., професор</i>	В.К. Зайка	<i>д.е.н., професор</i>	В.Я. Гуменюк
<i>д.б.н., професор</i>	Г.Т. Криницький	<i>д.е.н., професор</i>	Б.В. Кульчицький
<i>д.б.н., професор</i>	В.І. Парпан	<i>д.е.н., професор</i>	І.М. Синякевич
<i>д.б.н., професор</i>	С.М. Стойко	<i>д.е.н., професор</i>	Ю.І. Стадницький
<i>д.б.н., професор</i>	П.Р. Третяк	<i>д.е.н., професор</i>	Г.С. Шевченко
<i>д.б.н., професор</i>	Р.Т. Гут	<i>к.т.н., професор</i>	М.Г. Адамовський
<i>д.с.-г.н., професор</i>	М.М. Гузь	<i>д.т.н., професор</i>	В.М. Голубець
<i>д.с.-г.н., професор</i>	Ю.М. Дебринюк	<i>д.т.н., професор</i>	Н.І. Библюк
<i>д.с.-г.н., професор</i>	І.Ф. Калуцький	<i>д.т.н., професор</i>	П.В. Білей
<i>д.с.-г.н., професор</i>	Л.І. Копій	<i>д.т.н., професор</i>	О.А. Кійко
<i>д.с.-г.н., професор</i>	В.П. Кучерявий	<i>д.т.н., професор</i>	В.М. Максимів
<i>д.с.-г.н., професор</i>	В.П. Рябчук	<i>д.т.н., професор</i>	Я.І. Соколовський

Літературні редактори : *А.Ф. Павлишин, В.В. Дудок, І.І. Гураль*

Відповідальний секретар : *Г.Г. Гриник*

Комп'ютерне макетування : *В.С. Гураков*

Коректори : *Ю.З. Некига, Я.Б. Невелюк, О.П. Лаврова*

Адреса редакції:

79057, м. Львів-57, вул. Ген. Чупринки, 103, НЛТУ України

Тел.: (032) 240-23-50; **E-mail:** nauk.visnyk@gmail.com

ЗМІСТ

І. ЛІСОВЕ ТА САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО 9

<i>М.М. Гузь, Р.А. Ярощук</i> НАСІННИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПСЕВДОТСУГИ МЕНЗІСА ТА ПОСІВНІ ЯКОСТІ НАСІННЯ ВИДУ В УМОВАХ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	9
<i>М.І. Сорока, М.В. Бандерич</i> ХВОРОБИ АСИМІЛЯЦІЙНОГО АПАРАТУ СІЯНЦІВ І САДЖАНЦІВ У ЛІСОВИХ РОЗСАДНИКАХ ПРИРОДНОГО ПАРКУ "СКОЛІВСЬКІ БЕСКИДИ"	14
<i>В.Г. Мазена, І.П. Тереля, Р.М. Борис</i> СУЧАСНИЙ СТАН БУКОВИХ ЛІСОСТАНІВ У БОЛЕХІВСЬКОМУ ПЕРЕДГІР'І СКОЛІВСЬКИХ БЕСКИД	19
<i>Ю.С. Шпарик, Р.М. Вітер</i> ВПЛИВ ВІТРУ НА СТАН ДЕРЕВОСТАНІВ І ЛІСІВНИЧІ ЗАХОДИ ДЛЯ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ВІТРОВАЛІВ В УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТАХ	24
<i>Г.П. Іщук, В.П. Шлапак</i> JUGLANS NIGRA L. В ЛІСОВИХ КУЛЬТУРАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	29
<i>А.Є. Шамрай</i> ЩІЛЬНІСТЬ КОМПОНЕНТІВ ФІТОМАСИ СТОВБУРА ДЕРЕВ СОСНИ У ШТУЧНИХ ДЕРЕВОСТАНАХ ЧЕРКАСЬКОГО БОРУ	38
<i>И.Р. Зильберварг, Ю.А. Барсукевич</i> ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ И РЕКОМЕНДАЦИИ ПО РЕКОНСТРУКЦИИ ДРЕВЕСНО-КУСТАРНИКОВЫХ НАСАЖДЕНИЙ	43
<i>Д.Ю. Карабчук, П.Г. Хомюк</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПАКЕТУ SPSS ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РІЗНИЦІ СЕРЕДНІХ ЗНАЧЕНЬ ОКРЕМИХ ВИБІРОК КОРИ СТОВБУРІВ СМЕРЕКИ	48
<i>І.О. Рибалка, Ю.І. Вергелес, І.М. Коваль</i> ВПЛИВ ОМЕЛИ БІЛОЇ (VISCUM ALBUM L.) НА ДИНАМІКУ РАДІАЛЬНОГО ПРИРОСТУ КЛЕНА СРІБЛЯСТОГО (ACER SACCHARINUM L.) У ЛІСОСТЕПОВІЙ ЗОНІ УКРАЇНИ	57
<i>О.В. Струтинський</i> ЛІСІВНИЧО-ТАКСАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ШТУЧНИХ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ НА РЕКУЛЬТИВОВАНИХ ЗЕМЛЯХ	63

<i>О.А. Суханова, О.Р. Куфлінська, К.В. Поліщук</i> ОСОБЛИВОСТІ РЕКОНСТРУКЦІЇ ПАРКОВОЇ ЧАСТИНИ НАУКОВОГО ЦЕНТРУ ЕКОМОНІТОРИНГУ ТА БІОРІЗНОМАНІТТЯ МЕГАПОЛІСУ	72
<i>М.В. Шемякін, В.А. Вітенко</i> ВИВЧЕННЯ ТАКСОНОМІЧНОГО СКЛАДУ ДЕРЕВНИХ РОСЛИН ДЕНДРОПАРКУ "ГЕТЬМАНІВСЬКИЙ" В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	80
<i>В.В. Шлапак</i> ОСОБЛИВОСТІ ПЛОДОНОШЕННЯ <i>PINUS SYLVESTRIS</i> L. У ПРИТЯСМИНСЬКИХ БОРАХ	84

2. ЕКОЛОГІЯ ДОВКІЛЛЯ..... 91

<i>О.Д. Гнаткович</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ У СФЕРІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	91
<i>О.Р. Прокопович</i> ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГО- ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЕКТІВ У ДІЯЛЬНІСТЬ ЛІСОВИХ КЛАСТЕРІВ	96
<i>Stawomir Stankowski, Kinga Śnieg, Ulyana Bashutska</i> WPŁYW ROPOŃU Z BIOMASY NA POZĄTKOWY WZROST ROŚLIN WYBRANYCH GATUNKÓW ZBÓŻJARYCH	100
<i>В.І. Мокрий, М.М. Паславський, Л.В. Калагурка</i> БІОФІЗИЧНИЙ МОНІТОРИНГ ЕКОСИСТЕМ ШАЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	104
<i>М.П. Кейван, О.В. Тертична, О.П. Кейван</i> ВИКОРИСТАННЯ РОСЛИН-БІОІНДИКАТОРІВ ДЛЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ В ЗОНІ РОЗТАШУВАННЯ ПТАХОФАБРИКИ.....	109
<i>В.Б. Брайко</i> САНІТАРНИЙ СТАН РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧИХ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ МІСТА ЧЕРНІГОВА	114
<i>У.Р. Назаровець</i> РЕАКЦІЯ МІКОБІОТИ ҐРУНТУ НА ХІМІЧНЕ ЗАБРУДНЕННЯ	121
<i>Л.В. Пархуць, З.Ю. Шеремета, С.М. Мельничук, Х.Л. Пархуць</i> ПЛАНУВАННЯ ТА ЗМІНИ В ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННІ СЕЛИЩА БОРИНЯ КІНЦЯ ХVІІІ – ПОЧАТКУ ХХІ СТ.	131
<i>Л.М. Пелиньо</i> ІНТЕГРУВАННЯ ПРИНЦИПІВ І КРИТЕРІЇВ FSC У ПРОЦЕДУРУ ЕКОЛОГІЧНОГО АУДИТУ ПІДПРИЄМСТВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	140
<i>О.П. Савіцька, Н.В. Савіцька, І.Я. Кулиняк</i> ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТЕРИТОРІЇ	148

3. ТЕХНОЛОГІЯ ТА УСТАТКУВАННЯ ЛІСОВИРОБНИЧОГО КОМПЛЕКСУ 155

<i>М.П. Мартинців, Р.І. Турянський, І.Ф. Солтис</i> ВИБІР СХЕМИ ТА ОСНОВИ РОЗРАХУНКУ МОНТАЖНОГО МЕХАНІЗМУ КАНАТНОЇ ЛІСОТРАНСПОРТНОЇ УСТАНОВКИ	155
<i>Т.В. Юськевич, О.В. Данчевська</i> ТЕПЛОТВОРНА ЗДАТНІСТЬ ДЕРЕВИНИ, КОРИ, ХВОЇ ТА ШИШОК ІНТРОДУКОВАНИХ ВИДІВ СОСНИ.....	160
<i>Б.Я. Бакай</i> ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ РОЗРОБЛЕННЯ АНАЛІТИЧНОЇ МОДЕЛІ ПРОЦЕСУ ЗАХОПЛЮВАННЯ ЛІСОМАТЕРІАЛІВ ГРЕЙФЕРОМ МОБІЛЬНОЇ НАВАНТАЖУВАЛЬНОЇ МАШИНИ.....	164
<i>М.Ф. Сало, М.В. Дендюк, Ю.І. Каратник</i> ДОСЛІДЖЕННЯ КРОКУ ДИСКРЕТИЗАЦІЇ МЕТОДУ СКІНЧЕННИХ ЕЛЕМЕНТІВ ПІД ЧАС МОДЕЛЮВАННЯ РОЗПОДІЛУ ВОЛОГИ У ДЕРЕВИНІ ВНАСЛІДОК СУШННЯ	170

4. ЕКОНОМІКА, ПЛАНУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗЯХ..... 174

<i>Г.І. Башнянин, Б.В. Кульчицький, Л.Я. Гончарук, А.І. Тесля</i> СОЦІАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ: ПРОБЛЕМИ МЕТРОЛОГІЧНОГО ВІДОБРАЖЕННЯ.....	174
<i>Т.В. Футало</i> ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ НА СІЛЬСЬКОМУ РИНКУ УКРАЇНИ.....	181
<i>Г.М. Захарчин, Л.Р. Струтинська, С.В. Андрусів</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО МЕНЕДЖМЕНТУ ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА	184
<i>О.О. Ільчук, А.В. Ільчишин</i> ОСОБЛИВОСТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА СФЕРИ ПОСЛУГ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	190
<i>О.О. Ільчук, І.-М.О. Ткачук</i> УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	196
<i>Р.Р. Августин</i> КОНЦЕПЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПЕРСОНАЛІЗМУ ТА ЇЇ ЕКОНОМІКО-ІСТОРИЧНЕ ПІДҐРУНТЯ.....	201
<i>С.Л. Асаулюк</i> ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ МОДЕЛЮВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	209

<i>Н.Б. Бідник, В.Р. Крамарець</i> ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	213
<i>Д.О. Башкова</i> ВПЛИВ МОДЕЛЕЙ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ НА БУХГАЛТЕРСЬКУ ЗВІТНІСТЬ	218
<i>Г.І. Башнянин, Л.Я. Гончарук, І.В. Михайляк</i> СОЦІАЛІЗАЦІЙНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ: АНАЛІЗ З ПОЗИЦІЙ НЕЙТРАЛЬНОГО СОЦІАЛІЗАЦІЙНОГО ЕФЕКТУ	225
<i>В.І. Блонська, С.І. Матіко</i> ТОВАРНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА І МІСЦЕ В НІЙ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ	232
<i>Н.І. Дуляба, Л.С. Кахняк</i> СУТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ДІАГНОСТИКИ СТАНУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ	239
<i>Юміт Карагозлю</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ БЮДЖЕТНИХ РИЗИКІВ	244
<i>Р.П. Качур</i> ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА РЕАЛЬНИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	249
<i>С.П. Лазур</i> ПОДАТКОВІ ВАЖЕЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ	253
<i>О.В. Макара</i> СТРУКТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ	261
<i>Л.Г. Медвідь, Л.П. Рибаківа</i> ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ БУРЯКОЦУКРОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ	271
<i>В.І. Михайловський, І.В. Михайловська</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ – ФАКТОР ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	276
<i>Ю.А. Каширчук</i> ІНСТИТУЦІЙНЕ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ	281
<i>Є.І. Парфенюк</i> РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО КРЕДИТУВАННЯ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В ПІСЛЯКРИЗОВИЙ ПЕРІОД	286

<i>О.І. Скаско, М.І. Крупка</i> СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ БАНКІВ	293
<i>Л.А. Перетятко</i> АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ЛІЗИНГОВИМИ КОМПАНІЯМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	298
<i>І.В. Петлін</i> МЕТОДИКА КОМПЛЕКСНОГО ОЦІНЮВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У СФЕРІ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ РЕГІОНУ	303
<i>Н.С. Станасюк</i> ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СИСТЕМИ	309
<i>О.І. Тивончук</i> ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА	315
<i>Г.А. Говда</i> МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПОСЛУГ МИСЛИВСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	326
<i>Г.С. Гулик</i> СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД У ЗАСТОСУВАННІ ЕКОНОМІКО- ПРАВОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ПІД ЧАС ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СТАЛОГО ЛІСОКОРИСТУВАННЯ	331

5. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ГАЛУЗІ 336

<i>М.М. Баран, І.М. Васькович</i> ЗАЛЕЖНІСТЬ ЕНЕРГІЇ ЕЛЕКТРОННИХ СТАНІВ, ЛОКАЛІЗОВАНИХ НА КРАЙОВІЙ ДИСЛОКАЦІЇ, ВІД КОНЦЕНТРАЦІЇ ДОНОРІВ	336
<i>П.Я. Пукач</i> ЯКІСНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОРЕКТНОСТІ РОЗВ'ЯЗКУ В МАТЕМАТИЧНІЙ МОДЕЛІ НЕЛІНІЙНИХ КОЛИВАНЬ НАПІВНЕОБМЕЖЕНИХ ПРУЖНИХ ТІЛ	340
<i>І.В. Бичинюк</i> КОМП'ЮТЕРНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА АНАЛІЗ НАПРУЖЕНО- ДЕФОРМОВАНОГО СТАНУ Г-ПОДІБНОЇ ПРОМІЖНОЇ ОПОРИ КАНАТНОЇ ЛІСОТРАНСПОРТНОЇ УСТАНОВКИ	347
<i>О.Б. Жихор, С.С. Пивоваров</i> ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ ЗАПОБІГАННЯ ФІНАНСОВОМУ РИЗИКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	353

І.Г. Гурняк

ЕКОНОМЕТРИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ
ПОКАЗНИКІВ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ДЕРЕВООБРОБНОГО ТА
ЦЕЛЮЛОЗНО-ПАПЕРОВОГО ВИРОБНИЦТВА 357

Я.В. Мацишин

НЕЧІТКА ЕКСПЕРТНА СИСТЕМА ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ
ПРОЦЕСУ ПОПЕРЕЧНОГО РОЗКРОЮ ПИЛОМАТЕРІАЛІВ
НА ЗАГОТОВКИ 362

6. ОСВІТЯНСЬКІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ ШКОЛИ 369

І.І. Проданова, Л.Є. Сімків

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
СТАНОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ 369

А.Г. Дубинский

МЕЖДУНАРОДНЫЙ РЕЙТИНГ ВУЗОВ WEBOMETRICS:
КАК УВЕЛИЧИТЬ ЗНАЧЕНИЕ ФАКТОРА ПРЕВОСХОДСТВА 377

Р.П. Бабій

ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У
СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ 385

М.В. Бачинська

МІНІМАЛЬНА ПОТРЕБА НАСЕЛЕННЯ У ГЕРАТРИЧНІЙ
ДОПОМОЗІ: АНАЛІЗ СТАНУ ТА МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ 390

В.М. Ридаш

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ЛІСОТЕХНІЧНОЇ
ТЕРМІНОЛОГІЇ В КОНЦЕПЦІЇ ПЕРЕКЛАДУ 398

Я.О. Топільницька

МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ... 405

ДО ВІДОМА АВТОРІВ СТАТЕЙ 410

**1. ЛІСОВЕ ТА САДОВО-ПАРКОВЕ
ГОСПОДАРСТВО**

УДК 630*181.8:582.475

*Проф. М.М. Гузь, д-р с.-г. наук;
інж. Р.А. Ярошук – НЛТУ України, м. Львів*

**НАСІННИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПСЕВДОТСУГИ МЕНЗІСА ТА ПОСІВНІ
ЯКОСТІ НАСІННЯ ВИДУ В УМОВАХ ЗАХІДНОГО
ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ**

Наведено результати експериментальних досліджень насінного потенціалу псевдотсуги Мензіса на території Західного Лісостепу України. Обстежено ділянки за участю досліджуваної породи, відомі з літературних джерел, даних Української державної лісонасінневої інспекції та Українського державного проектного лісовпорядного виробничого об'єднання. З'ясовано перспективи заготівлі насінного матеріалу. Вивчено посівні якості насіння виду.

Ключові слова: насінний потенціал, псевдотсуга Мензіса, біометричні показники, якість насіння.

Інтродукції псевдотсуги Мензіса на територію Європи потрібно завдячувати Д. Дугласу, який у 1827 р. уперше передав насіння цього виду з Американського континенту [2, 4, 7, 9].

Багаторічний досвід інтродукції псевдотсуги Мензіса у європейських країнах і в Україні зокрема, засвідчує високу біологічну стійкість та продуктивність виду. Так, за запасом стовбурової деревини деревостани інтродуцента у Закарпатській області значно перевищують одновікові хвойні насадження аборигенних лісових видів, що ростуть на цій території: ялинники – на 26, модринаки – на 29 і яличники – на 52 % [1].

Широкому впровадженню псевдотсуги Мензіса у лісові культури Західного Лісостепу України перешкоджає відсутність необхідної кількості якісного насіння, а відповідно, достатньої кількості садивного матеріалу різного віку і виду. При цьому у регіоні є певна кількість об'єктів насінницької бази виду, що дає змогу сподіватись на можливість організації заготівлі насіння у потрібних кількостях. Проте на сьогодні залишається невідомим стан насінного потенціалу наявних у регіоні об'єктів ПЛНБ псевдотсуги Мензіса та посівні якості насіння виду.

Тому ми й зупинились на поглибленому вивченні насінного потенціалу псевдотсуги Мензіса, біометричних показників шишок та посівних якостей насіння інтродуцента.

Для попередньої оцінки насінного потенціалу псевдотсуги Мензіса, на території Західного Лісостепу України ми провели власні польові обстеження ділянок лісових культур за участю досліджуваної породи, відомих з літературних джерел, даних Української державної лісонасінневої інспекції та Українського державного проектного лісовпорядного виробничого об'єднання, а також інших типів насаджень.

Польові обстеження ми проводили у два етапи. Навесні проводили попередній рекогносцирувальний огляд найбільш перспективних насінненос-